

Magyar Főváros

MEGJELENIK HETENKINT CSÜTÖRTÖKÖN
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 24.—P.,
FÉLÉVRE 12.— EGYES SZÁM ÁRA 50 F.

Felelős szerkesztő:
POGÁNY BÉLA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., CSÁKY-UTCA 15
TELEFON: 114—575. POSTACSEK: 23506.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJA FŐVÁROSI SZERVEZETÉNEK HIVATALOS LAPJA

SZÉCHENYI BUDAPESTJE

A legnagyobb magyar a világváros utján induló nemzeti fővárosról

Széchenyi István grófnak, a „legnagyobb magyar“-nak, százötvenedik születésnapját ünnepeljük. Ez az ő esztendeje. Reá azonban nemcsak az előre kell emlékeznünk, hanem az általa elhintett magnak életrekelését, sudárba szökkenését, immár történelmi kifejlődését kell ma ünnepelnünk. És ma, amikor reá emlékezünk, élesen vésődik emlékeztünkbe alakja, a kemény, elszánt reformpolitikus, aki évszázaddal akarta — és részben tudta is — előrevinni nemzetét, s csak akkor torpant meg, amikor látta, hogy a reformvággyat a mindent-akarás hiú ábrándja üti ki biztos síneiből. Hiába kiáltotta oda: „A reform megindult — túlzás, úszítás nem kell“. Mintha a Ma bölcs szavát hallanánk. Hát ki nem akar itt reformokat, ki nem kíván hatalmas szociális átalakulást? Mindenki el van telve a javítás, a haladás vágyával, akarásával. És ha Budapestre vonatkoztatjuk mindezt, akkor tudni kell, hogy az ország fővárosa méltó példával jár elől, amikor újja kell születnie mindennek.

Eppen ezért Széchenyi százötvenedik születésnapján Budapestnek külön, fokozottan kell ünnepelnie. Ő volt a kezdeményező országos vonatkozásban, de még inkább igaz az, hogy az ő neve Budapest történetében nemcsak motorikus erőt, lelkesedést és kezdeményezést képvisel, hanem ő adta meg a vezető gondolatot Budapest számára. A jó szándékú József nádor megalkotta a Szépitő Bizottságot, amely igen tiszteletreméltó helyet akart biztosítani Budapestnek az osztrák-magyar monarchia előkelő városai között. Széchenyi azonban már akkor hirdette azt a gondolatot, amely ma is legszebb kincsünk: Budapest legyen a mi gyönyörű nemzeti fővárosunk, de legyen egyszersmind a földkerekség egyik legszebb városa is.

Széchenyi esztendejében tehát Budapest világváros és a nemzeti főváros gondolatát is ünnepeljük.

Ma egyetlen kötelességünk van: Széchenyi írásait olvasni. Akkor megtudjuk, hol állt Budapest (Buda és Pest) Széchenyi korában, mikre buzdított bennünket és mi valósulhatott meg abból, amit ő hirdetett. A nemzethez méltó főváros érdekében ő szállott elsőnek harcba. Szép fővárost akar, de egyben ő az, aki a magyar nemzeti főváros idegenforgalmi törekvéseinek zászlaját is meglengette! Mindehhez megteremtette a szükséges eszközöket: a kereskedelmet, a Kaszinót, a Lóversenyt és valami csodálatos megértéssel a szimbólikus jelentőségű Híd-at, amelynek követelő szükségessége mindennél előbb fogant meg agyában, amikor már 1821 január 4-ikén ezt írta naplójába:

Ich habe heute bei Brudern gesagt, daß ich ein jährliches Einnehmen verschreiben will, wenn eine Brücke zwischen Ofen und Pesth zu Stande kommen wird, und daß ich wahrscheinlich nie in Pesth wohnen werde, nie einen Kreuzer Prozenten oder gar Rückzahlung pretendiren werde. Der Gedanke, meinem Vaterlande einen wesentlichen Dienst geleistet zu haben, wird mich hinlänglich entschädigen.

Tehát Széchenyi előbb a Híd-ra, mint a tudós társulatra gondolt, ami bizonyossága annak, hogy a nemzeti magyar főváros,

amely idegent vonz és világvárossá fejlődik, volt legszebb terveinek egyike.

Korhott, ha kellett, ócsárolt, hogy javítson, szépítsen; de ugyanakkor termékeny gondolatok özönével, hatalmas tervekkel, önzeilen munkával és áldozatkészséggel állt rendelkezésre. Budapest gondolatának leglelkesebb hirdetője, a magyar főváros jövőjének pedig vates-e volt.

Lelket öntött Széchenyi azokba, akikre Budapest naggyá tételének feladata várako-

Kiszakított rész a Világ-nak (1931)
Casino című fejezetéből

Egy Pest s Buda-közi állóhíd — mely minden bizonnyal nem csak a jég által nem rontatnék el, de egyszersmind a két várost nagyobb vízáradási veszélybe sem hozná, a mi a feltételek nehézsége, s köbül vagy vasból, s annyi jövő századra lenne építve, amennyit a Magyarok mindig emelkedve keresztül élni ohajtanék — legalább is 4 millió pengő forintba kerülne. S hogy annyiba minden bizonnyal — ha nem többé — arrul jót merek állni, mert állításom olly számokon alapul, melyeket senki más kérdésbe nem vehet, mint azok, kik jó szívű ábrándozásik közt szántszándékkal akarják elcsábítani magokat mind azon szánakozásra méltó lágyvelejü projectansok által, kik a legóriásabb tárgyak könnyű, felette olcsó s bizonyos végbevitelét ígérik, s így theoretikai ki nem főtt javaslatikkal annyiszor csak-nem bolonddá teszik a szép s jó, de egyszersmind a felette olcsó s könnyen kivihető után vágyó közönséget; a mi egyáltalában képtelenség. — S valyon illy sommát hihetőleg ki fogunk e állíthatni egy híd építésére, ha nem nézzük mai adakozásink készségét s legfőképp tehetségét nagyító-üvegen? Feleljünk erre inkább őszinteséggel, mint önmystificatióval, mert ez valóban nem csak férfhoz illőbb ese-

Buda-Pest pora, piszka és fejlesztése

Széchenyi „Pesti por és sár“ című művéből, amelyet 1834—37-ben írt, de amelyet csak 1866-ban adtak ki.

Néhány évvel ezelőtt a pesti kereskedőség épületéből (A mai Ferenc József-téren) — hol akkoron laktam — Vác felé tekint, csekély személyemet látogatásával megbecsülendő P. ur. Alkonyat tája volt, s a nem régiben bőven esett eső különös elevenséggel ruházta fel a budai hegyek ormait, s a legszebb zöld függött a pesti s budai szigetekről a Dunának tiszta tükreibe, s P. elragadtatással, mint ki örülni s büszkélkedni mer barátján, gyermekén, hazáján, kezemet szorítva hangosan kiáltja az egekbe: „Már ennél gyönyörűbb vidék, kiesb fekvés nem létezhet.“

Több hónappal később, midőn napról napra szárazabb lón a táj s a valaha volt esőnek legcsekélyebb jelei is végkép eltűntek, a véletlen viszont H.-val hozott össze. Ezzel történetből egészen kocsin jöttem a városig a Kerepesi uton, s oly vastag széllel s még vastagabb porral szemközt, hogy H. hozzám, szorosan mellette ülőhöz enyelgőleg „Istenhozzád“-ot intéz, s mi egydarabig nem mint ködben levők, — mert ez kevés volna — hanem mint lavinával borítottak, betűszerint egy cseppet sem láttuk egymást, s végre midőn némi lankadásra fordult a porvész, H. így kezdi beszédét; „Ennél kutyább helyet, az Ur Isten még haragjában sem alkotott.“

*

zott. Hiszen hozzájuk szólt a Kelet Népében: Pest a jövőnek és a fiatalságnak városa... De volt „honunk szíve“-vel, a magyar fővárossal szemben még egy kívánsága: dobogjon honunk szíve is csak egyszer nemzetileg... És Széchenyi százötvenedik születésnapján fogadalmat teszünk, hogy ez a város mindenkor a magyar jövőnek, a nemzeti fiatalságnak székhelye marad és honunk szíve mindenkor lelkes magyar ritmusban fog dobogni.

A naggyá fejlődött, a világvárossá emelkedett, milliós Budapest lakossága, művelt népe azzal róhatja le ezekben az órákban hálóját a legnagyobb magyarral szemben, ha Budapestről szóló, hol ostorozó, hol gyámoltító írásait olvassa. A MAGYAR FŐVÁROS ez ünnepi órában itt alább ezekből a halhatatlan írásokból ad egy csokorra valót.

A Pest-Budai Híd

lekvésmód, hanem hazánk előmenetelére olly elhatározó ut is, melynek egyikén a nemzeti felemelkedés éppen olly bizonyos, mint a másikon a vég elaljasodás; mert őszinte megismerése hátramaradt állapotunknak, áldás; az önmystificáló felfuvalkodás alacsony létünkben lehető legnagyobb átok. Feleletünk pedig illyen teszen; Nem csak most nem álmodhatunk olly nehéz s drága tárgyak felállításáról mint p. o. egy Pest s Buda-közi kő- vagy vashíd, hanem olyasokat saha nem is fogunk végbevitelni, a mik emlitésre vagy irigylésre méltók, s a nemzeti nagyságnak valódi jelei lennének; míg előbb egy s más nem kap még életre! És ezen utolsó sorra figyelmezzünk, mert ezen fordul meg teszem egy hidnak építése, vagy fel nem építése.

S valyon miért nem építhetünk már most hidat, azaz; miért nincs már ma 4 milliónk? Korántsem azért, mintha 4 milliót nem bírnánk, s nem tudnánk könnyen kiállítani, hanem azért, mert azon köz intelligencia eléggé kifejtve még nincs, mely egyedüli nemzőoka — nézzük a régít, nézzük az újat — ama csudákat művelő honszeretet s nemzeti sajtóságnak, melynek alig állhata valami ellent, míg Görög Görög, Romai Romai volt; s melynek minden, még az elemek is hódolni kénytelenek, míg Angol Angol marad, Francia még Franciább, Teuto pedig Teuto, — s mi végre igazán Magyarok leszünk.

Buda-Pesten, teszem például, felette sokan annyira megérték már látásukban, itélő erejükben, hogy már siker lehetőségével fel lehetne szőlíteni őket mind azon áldozatra, mi testvér-városink csinosulásra szükséges. De ilyféle megjegyzések „Berlinben, Odessában még több a por; Bukarestben épen nincs kövezet; sár pedig télen mindenütt van; s hol látni szebb házakat? mindenki csudálja (!). Nincs város, mely rövid idő alatt nagyobb kifejlésre nőtt volna, mint Pest“, s több efféle, elég a resteket még inkább restségi szurkokba iktatni, a könnyen ijedőket a csinosodás ujság elvei által visszaretenteni, a Sohamozdikát s minden gátlókat pedig igazi elemőkbe, porba s sárba még mélyebben ültetni stb.; a béketűrők osztálya végre, mely nálunk legnagyobb, bona fide azt hiszi „Por, sár s egyéb undokság — nota bene oly mennyiségben, mint azokban Buda-Pesten vagyunk kénytelenek részeseülni — emberi létünkhez szorosan ragasztvák, s ekép azoktól magukat soha meg nem szabadíthatván, azokat tünnünk, és így port és sárt keresztényi türelmességgel nyelniünk s gázolnunk kell“.

Másik oka tespedtségünknek „annak nem tudása, mikép segíthetnénk bajainkon“, mely bajokat azokra nézve, kik télen nyáron Pesten-Budán maradni kénytelenek, én legalább valódi szerencsétlenségnek tartok, minthogy saját izlésem szerint akármit szenvednék inkább, mint a természet szép színeitől örökké eltítva s kénytelen

lenni, például Buda-Pesten a szőke Dunát, szennyes dunapartokat, kiégett budai szőlőket, kert nélküli házakat, minden fátul eltöltött utcák s tereket, szóval az egész láthatárt mindig s mindent hamuszínű köntösben nézni s a természet sokszínű bájai helyett, örökleg a homok bajaival küzködni.

*

Nem-cselekvésünk másik okát „Nem tudásnak — Tudatlanságnak, mint segítségünk magunkon” bátorokodom nevezni s pedig, mert eddigelé, én legalább e tárgyra nézve valamely kimerítő javaslatnak csak sejtítésére sem akadtam sem írásban, sem beszédben, tetteben pedig még kevésbé.

Egyik öntöztetni akarja az utcákat, másik separtetni, amaz fákat javasol ültetgetni, emez a kövezet javítása által hiszi az egész bajt orvosolhatónak stb. Ez mind helyes; de mindegyik önlátására hajlik inkább, s azt már elégségesnek, kimerítőnek tartja a nélkül, hogy bajainkon segíti minden oldalról s mindenképpen kész volna módot is javasolni. Itéletem szerint pedig csak úgy lehet a két város nyomorjain némileg didal-maskodni s kellemcél nevelni, „ha ennek eszközésére kivétel nélkül minden lehető rugó mozgásba tételük s abban célirányosan meg is tartatik állandóul”.

Józan észrend után tehát legelsőben is azt kellene eszközölnünk, mi városaink lakhatására szükséges; továbbá mi azok kellemcél nevelné, — s végül mi kifejtettebb s dicsőbb nemzetiség jeléül, egy nemzet egyesülési középpontjához tán már illenék is.

„Lakhatása” valamely helynek a bevett ideákul és szokástul függ ugyan; de mai világban vannak némi általánosan megkívánt és közönségesen bevett testi és lelki kényelmek, melyek hiájával civilizált ember — kivált hosszabb időre soha sehol lenni nem szeret. Ugy hogy kisebb vagy nagyobb lakhatása valamely helynek, saját értelmem és kifejezésem szerint, mindazon kényelmeknek több vagy kevesebb léte által határozatit el, melyeket civilizáltabb ember nélkülözni nem akar. Minélfogva átléphetetlen akadályokat kivéve, házi, politikai egybekötöttéseket s honi vonzódást nem említve — mindig oda fog sietni a civilizáltabb sokaság, hol a már szükségesekké vált kényelmek találhatók; azon helyeket pedig kerülni fogja, hol ezen kényelmek nincsenek.

Ha Buda-Pesten a hivatal, iskola s kalmárság le nem bilincselne senkit, és pör, vásár, gyógyász, vagy a geographia középpont és Duna — melyet sokszor legjobb akaratul sem kerülhetni el — soha senkit oda nem kényszerítne; azt hisszük: sok ember lakná a két várost? Valóban kevés, és többnyire csak olyan, kinek jobb helye nincs.

Nem tűnik-e ebből elő, ha állításom helyes, hogy Buda-Pest nem bír mostani természeti mibenlétében azon magához vonzó egyesítő erővel, varázsszal, mely nemzeti kifejlődésünkre oly jótékony, oly áldott következtetésű volna? Nekem úgy látszik nem bír, legalább azon mértékben nem, mint kívánunk, ohajtanunk kellene. S azt

hiszem, mindenkinek úgy fog látszani, ki józan szemmel nézi azt, a mit sok, éretlen honszeretet mámorától körülfogva látni nem tud, tán nem akar.

Ezelőtt csak husz évvel nem ötlött oly erővel szemünkbe mind azon hiány, melynek látása most annyira botránkozott! Pedig husz évvel ezelőtt Pest csak nem volt az, mi ma; fa sem volt több, por sem volt kevés! Mind igaz; de akkor inkább vala egyhangzásban a rondaság a még akkor aránylag ronda helylyel, mint a rondaság ma a már csinos épületű és elrendeltebb utcájú városal. Akkor midőn egyes házak közt Kemnitzeré legelső és szinte egyedüli volt, mi is minden praetensio nélküliek valánk; de most már jól esik nekünk is, ha Buda-Pestet, mint szebb városok során állót emlegetni kezdik. Akkor Buda-Pest egyszerű, tán egy kissé szennyes öltözetühez vala hasonló, kinek mezit- vagy bocskoros-lába nem ötlött szembe; most számos épület tünik előnkbe, mint arany és ezüst diszruhájában valaki, ki azonban nem porozta le magát, és csizma nélkül porban vagy sárban áll; és im ez az — mert a jobb izlésüvel egy hangzásban többé nincs — mi százkaként egyre bökdös és kinez. Ezelőtt oly messze valánk a jobb rendtől, nagyobb csinoságtól, hogy akkor szinte nem vala lehetséges, vagy tán nem is igen jutott eszünkbe, mind azt előszámolni, mire legsürgetőbb szükségünk vala; most azonban annyira haladánk, hogy némileg szinte már arról tanácskozhatunk „miképp kell egyet s mást tökéletesb kifejlésre birni, s mi van még hátra”.

*

Az *Önismeret-ből* (1857), amely *Döbling-ben egészségének visszanyerése után* írt.

Pestvárosa vízhortda (alluviumi) homokon áll, melynek nagy mélységét köztünk kiki ismeri, ki naponként épülő házaink alaprakását szemlélte. Csak báró Orczyak artézi kutja szerint mintegy 100 öl vastagságú homokon élünk s mozgunk, melyet lassu századok folytában hihetőleg Dunánk hordott oda számunkra! Szerencse, hogy közmondások nem szoktak igazabbak lenni mint mendemondák; mert másképp valóban odébb kellene ismét vándorlanunk, nehogy homokra építésük reményinket, jövődönket!

Helybenmaradni azonban — tudniillik mi honunk s Buda-Pestnek fekvését — s nem egyéb körülményeit illeti, józanabb; de más részről szükséges e kis sort is „por rakványon, ocsmány homokon lakunk” annyira beverni fejünkbe, mennyire csak lehet, hogy azt javítási fejtegetésünk s munkásságunk közben soha el ne felejtjük.

Pestnek környéke szintegy homok s homok; és valaha hihetőleg tenger volt, melynek Buda, Mátra, Bihar hegyei vetettek határt. Testvérvárosink egyike, a Duna bal-parti, tehát — horribile dictu, de ki kell mondanunk — legtanácsosb ilyesnek egyenesen szemközt nézni — „Undok homokon áll, — s porlepve szinte minden felől ismét undok homoktól van körülveve”.

A Pesti Árvíz

Buda-Pest tán több, mint 150.000 lakossal és a boldogult elfelejtethetlen nádorral együtt, számtalan igen tanult és okos lakossal, szinte három hónapig nézte és látta maga előtt a befagyott Dunát — s mirabile dictu — ennyi bölcsék közt, pedig én is ott voltam (!), de egyetlen egy jósló sem találkozott, ki előre megmondta volna, mily mérgesen, sőt kegyetlenül fogna sáfarkodni a Duna, ha egyszer megindul, minek következtében, hogy t. i. nem találkozott valami jótéző jósló, váratlanul be is tört a Duna úgy mint a nemvárt tolvaj éjfélnél, és oly szomorú csapással illeté Magyarország szívet, — több ezer ház dült ki sarkából, száz meg száz ember fuлт el, — mint annak hasonló példányát alig látta a hajdankor és az csak újabb időkben superlátott felsőbb kegyesség következtében.

S vajon miért nem akadt azon időben valami Jeremiás vagy Dávid a két roppant város falai és sok színű lakosai közt? Mert senki nem vette elég mély fontolóra az akkor befagyott Duna állását, és azon körülményeket, melyek a jég elindultával mutatkoznak. Ily mélységre jutni pedig ez esetben bizony nem volt nehéz — s most vizsgáljuk.

Azt mindenki látta és könnyen is láthatta, mert a kegyes Isten e műtételre több mint három hónapot resolvált, hogy a Duna oly magas vízállással fagyott be, miszerint az egy parttól a másikhoz terjedő jégtábla épen olyan magas volt, mint a part. És ez az egyik tényező.

Husz vagy harminc esztendő leforgása alatt minden nap, sőt minden órában a két városnak roppant népsége közül bárki észre vehette, hogy teszem a pestvárosi dunapart tőszomszédságában létező imoda (templom, belvárosi) sokkal mélyebben fekszik, mint a part miképp csak nem kerekét kell kötni, ha a kocsi a parttól lefelé, az érintett imodát környező halpiacra indul; mi teljes hitelű bizonyosságot nyújt a Duna talajának meg nem szűnő magasodása körül,

minthogy áll, bizonyosan nem raktak volna túrhetően ildomos apáink, — s ekképp mikor az épült, a Duna akkori talajához mérve bizonyosan elég magas helyre állították és csak azon mértékben süllyedt miadig mélyebbre, mint amilyen mértékben folyvást magasbra fölfövényesedett a Duna talaja; — úgy hogy 1838-ban vagy 12 lábbal fekvő mélyebben ezen isteni ház, mint a dunai jégtábla. És ez a másik tényező.

És most kérdem, nem volt-e ezen két tényező a legantiprofétaiabb egyénre nézve is kézzel fogható, sőt valami különösen violens „szemkilökő factor”? Azt hiszem, hogy bizony az volt! S ezt tán nem meri tagadni senki.

Ámde most keressük fel a harmadik tényezőt, mert a kérdésben levő jóslásra nem kellett több, mint három factor, — és irgalmas Isten, még sem találkozott, noha ezen három tényező igazán szemkilökő világosságban mutatkozott, 150 ezer ember közt egy kis Dániel!

S vajon melyik azon harmadik factor, mely a problémának titkát feloldotta volna?

Egyszerűen az, hogy számtalan évek tapasztalása szerint — matematikai és hidraulik törvényekről nem is szólok, — soha a dunai zaj meg nem indult, és ezt nem egy két felkent, de ezer hajós, molnár etc. tapasztalta, mielőtt a víz 6, 8, sőt 10 lábbal nem áradt; s hogy a tatárban is indulna meg, ha a jégtáblát semmi el nem repeszti, semmi fel nem emeli! — s ugyan mi emelje azt fel, ha nem a víz? tán a vármege vagy a város, vagy most a Handelskammer és a Gemeinde-Rat Bürgermeisterével együtt? vagy a jég tán bevárja júliust és augusztust, és szépen behorpadjon és elolvadjon?!

Már most vegyük, ha valaki 1838-ban a vizözön előtt ezt a három factort csak egy kissé egybe illeszti, im ily módon profétálhat és pedig ez esetben minden bujósdi hátkapú nélkül.

„A dunai jégtábla 12 lábbal áll magasabban mint a városi imoda, tizennégygyel magasabban mint a városháza és négygyel mint a nemzeti casino fészke etc. és ekképp, mert a dunai zaj soha meg nem indul, de nem is indulhat meg, mielőtt 6, 8, 10 — és most mert a Duna vize némi helyeken szinte fenékgig be van fagyva, tán 12 lábbal nem nő, — és ezért a városi imodában, ha hermetice be nem dugják hemető és tán egyéb lyukaikat, a felbőszült szőke Duna bizony 18 láb magasra fog emelkedni, a városház körül 20-ra, a casino pitvarában 12-re.”

És ha hibázik is — fájdalom, a meg nem jelent proféta 1, 2, 3, sőt 4 lábbal — ez azon precautiókra nézve, melyet a város jó eleve vehet, épen nem lett volna káros következtetésű, mert oly egyénre nézve, ki teszem 5 láb 7 hüvelyk magasságú, s ilyen a budapesti lakosnak nagy része, s ha nem jó uszó: aztán mindegy, akár 7 vagy 77 láb mélységű viz nyeli-e őt el.

S ha valaki nem lamentál mint Cassandra, — ki vigyázat helyett csak unalmat gerjeszt, — de erős hanggal profetisál s kész fejét ajánlani zálogul, mikor még ideje volt: ugyan nem világos-e, hogy Budapesten de egyetlen egy ember sem lett volna az általános vakságnak áldozata.

PESTI KRONIKA

Jókai önmagáról

Mikszáth Kálmán jegyze fel Jókairól néhány apróságot, amelyek azt mutatják, mintha fogalma sem lett volna a maga nagyságáról. „Bús megadásal látszik viselni a dicsőség terheit.”

Mikor Gyulai Pál azal ijesztgeti:

— Belekerülsz Móric a „Romhányi”-ba. Legepesebb kritikának így felel:

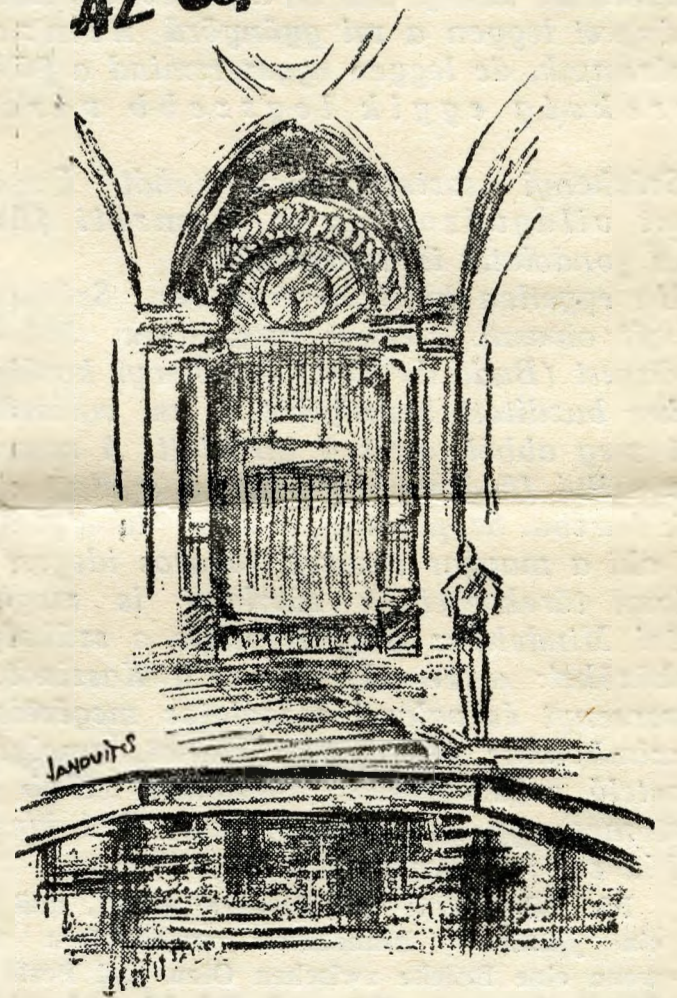
— Nem bánom én, most már legalább megtudja, hogy én is élttem.

Bár lehet az is, hogy ezúttal Jókai volt az epesebb.

A Vág vidékén járt kiránduláson. Utána mesélte:

— Volt a társaságunkban egy öreg úr. Bemutatnak neki: Jókai Mór. Jókai Mór? — dűnyögögi, a neve ismerős nekem. Megálljunk csak. Ejnye, hol is, hol is? Aha, hopp. Tudom már. Nem őcsém uram volt az, aki ezelőtt harmincöt év előtt olyan szépen szavalt a komáromi examenen ezt a verset: „Tekintetes karok és rendek... De bizony én voltam — feleltem megörvendve a nagy memóriájú aggastyának, aki soha sem halotta azóta a nevemet.

SZÁZADOKON
ÁT
AZ EGÉSZSÉGÉRT



St. Jure
Gyógyfürdő